

تحلیل محتوای کتاب فیزیک ۳ پایه دوازدهم بر اساس روش فرای، روش گانینگ، عوامل خلاقیت گیلفورد و ویلیام رومی

عادلہ کریمی حاجی خادمی^۱، لیلا عامری^۲

۱- کارشناسی ارشد نانوفیزیک، دانشگاه زنجان، دبیرستان دخترانه فرزنانگان میناب

aadelekarimi@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد زیست جانوری، دانشگاه پیام نور قشم، دبیرستان دخترانه فرزنانگان میناب

Leilaameri۹۳@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی سطح خوانایی به روش فرای، روش گانینگ، جایگاه مولفه‌های خلاقیت گیلفورد و سطح فعال و غیرفعال به روش ویلیام رومی در کتاب فیزیک ۳ پایه دوازدهم رشته علوم تجربی چاپ سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ می‌باشد. روش تحقیق در این پژوهش کمی- توصیفی از نوع تحلیل محتوا است، که صفحات بصورت تصادفی انتخاب شده است. نتایج فرمول فرای و گانینگ بیانگر این است که این کتاب از نظر قدرت خوانایی در سطح پایین بوده است و سطح سنی و کلاسی در این کتاب رعایت نشده است. در مرحله اول روش خلاقیت گیلفورد این محتوا در سه: بخش متن، فعالیت، تصاویر دسته بندی شد؛ در مرحله دوم کلیه واحدها از نظر شاخص‌های خلاقیت گیلفورد مطابقت داده شده و در جداول مربوطه ثبت شده؛ و در مرحله سوم واحدهایی که در سطح بالای عوامل خلاقیت گیلفورد قرار داشته‌اند شناسایی و شمارش شده‌اند. یافته‌ها حاکی از آن است که این کتاب تاکید بیش از حد به سطح شناختی و تفکر همگرا دارد و به تفکر واگرا و ارزشیاب در حد ضعیفی توجه نموده است. در روش ویلیام رومی نتایج نشان داده که متن کتاب با ضریب درگیری ۰/۰۲ غیرفعال است و شامل یکسری تعاریف همراه با نتایجی است که محققان بدست آورده‌اند و ذهن دانش‌آموزان را درگیر نمی‌کند. ضریب درگیری تصاویر ۰/۰۶ است که غیر فعال می‌باشد و نیز به تشریح یک موضوع خاص می‌پردازد و همچنین سوالات با ضریب درگیری ۰/۶۲، فعال است.

واژه‌های کلیدی: تحلیل محتوا، کتاب فیزیک ۳ پایه دوازدهم، روش فرای، روش گانینگ، عوامل خلاقیت گیلفورد، ویلیام رومی

مقدمه

کتاب درسی در نظام‌های متمرکز آموزش و پرورش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و معلمان عمده‌ی فعالیت‌های آموزشی خود را بر محور کتاب درسی و در جهت تحقق اهداف آن متمرکز کرده و فرآیند یادگیری را هدایت می‌کنند. بنابراین ضرورت دارد کتابهای درسی بر اساس موازین یاددهی- یادگیری تدوین و بر مبنای اصول تحلیل محتوا، مواد و محتوای مطالب را گزینش، و به شیوه مناسب ارائه نمایند. در سال‌های اخیر بیشتر علمای آموزش و پرورش و گروه‌های مختلف جامعه از نظام آموزش و پرورش بویژه برنامه‌های